

Filozofski fakultet / Geografija (2017) / Terenska nastava II

Uslovljenost drugim predmetima	Nema uslova za prijavljivanje i slušanje predmeta;
Ciljevi izučavanja predmeta	Temelje se na eksplorativnom karakteru i primjeni znanja iz geografske disciplina, na način što se geografski predmeti i pojave, njihova morfogeneza i međusobne veze, kao i privredni objekti, naselja i predjeli posmatraju neposredno u stvarnosti, stičući jasne percepcije, trajne predstave i životno činjenično znanje koje studentima koristi da bolje i potpunie razumiju njihovu terminološku bazu i teorijske osnove.
Ime i prezime nastavnika i saradnika	Doc. dr Dragoslav Banjak
Metod nastave i savladanja gradiva	Praktična ambijentalna nastava, terenski rad - jednodnevni terenski obilasci geolokaliteta; samostalna izrada elaborata i GIS baza podataka; Konsultacije (petak:13:00-14:00).
I nedjelja, pred.	Institucionalna organizacija i pozicija terenskih istraživanja, vremenski okvir i rad na istraživačkim projektima na Studijskom programu za geografiju; Problemska nastava geografije;
I nedjelja, vježbe	
II nedjelja, pred.	Savremene istraživačke metode, postupci i akvizicija geopodataka: klasične metode i analiza geografskih struktura, daljinska detekcija i metod satelitskih snimaka, fotogrametrija, GPS, i lasersko skeniranje; upotreba instrumenata tokom rad na terenu;
II nedjelja, vježbe	
III nedjelja, pred.	Analiza maršruta terenske nastave- maršrute su tako određene da omogućava sticanje pojmovne osnove iz niza predmeta sa kojima će se studenti susretati u toku studija: geologijom i strukturnom i dinamičkom geomorfologija, analizom georeljeфа Zemljine površine, njegovom morfogenezom, dinamikom i diverzitetom i geoekološkim iskazom;
III nedjelja, vježbe	
IV nedjelja, pred.	Crna Gora je geoprostor koji u potpunosti pruža uvid u problematiku geo/bio diverziteta, geonasleđa, geokonzervacije i ulogu glavnih prirodnogeografskih elemenata u geoekosistemima, ugrožavanju i zaštiti životne sredine. Posmatranjem i analizom obalnog područja, vodenih tokova, jezera, močvarnih sistema stiču se aplikativni oblici znanja iz matičnih disciplina (hidrologije, hidrogeoekologije);
IV nedjelja, vježbe	
V nedjelja, pred.	Proučavanjem biodiverzitea na terenu postiže se veća očiglednost u nastavi biogeografije i njena veza sa geografijom zemlјa i drugim elementima i faktorima prirodne sredine. U okviru društvene geografije neposredno se stiču saznanja iz stanovništva, naselja, privrede i dr. Terenska nastava takođe ima širi tematski karakter, što znači da obuhvata tzv. granske sadržaje, one pripadaju kompleksnom posmatranju određenih geolokaliteta;
V nedjelja, vježbe	
VI nedjelja, pred.	Itinerer terenske nastave(jednodnevni terenski obilasci): Nikšić- Vilusi-Grahovo-Crkvice- Orjen sedlo - Dragalj-Nikšić;
VI nedjelja, vježbe	
VII nedjelja, pred.	Nikšić- Vilusi -Grahovo- Risan- Perast- Kotor-Njeguši -Čevo- Cetinje- Nikšić; Nikšić- Danilovgrad- Markovina- Čevo - Bijele poljane-Nikšić;
VII nedjelja, vježbe	
VIII nedjelja, pred.	Nikšić- Danilograd- NP Skadarsko jezero- Virpazar- Rijeka Crnojevića- Podgorica-Nikšić;
VIII nedjelja, vježbe	
IX nedjelja, pred.	Nikšić- Danilovgrad- Podgorica- Cetinje- Njeguši- Kotor - Tivat - Kamenari - Grahovo - Nikšić;
IX nedjelja, vježbe	
X nedjelja, pred.	Nikšić- Župa Nikšićka- Blaca Morakovska - Nikšić;
X nedjelja, vježbe	
XI nedjelja, pred.	Nikšić- Gvozdenice- Drame- Planinica- Budoš;
XI nedjelja, vježbe	
XII nedjelja, pred.	Nikšić - Rubeža- Lukovo- Granice- Orah- Šipačno- Gornje polje – Nikšić;
XII nedjelja, vježbe	
XIII nedjelja, pred.	Terenski obilazak vještačkih akumulacija i kraško i hidrološko-hidrogeoloških fenomena Nikšićkog polja;

XIII nedjelja, vježbe	
XIV nedjelja, pred.	Nikšićko polje- Gračanica- Slivlje- Opačica-Orlina- Široka ulica- Broćanac- Bijele poljane – Čevo - Markovina- Danilograd- Glava Zete - Nikšić.
XIV nedjelja, vježbe	
XV nedjelja, pred.	
XV nedjelja, vježbe	
Obaveze studenta u toku nastave	Studenti su obavezni da pohađaju terensku nastavu i urade elaborat.
Konsultacije	Srijeda, 12:00 - 23:00 časova
Opterećenje studenta u casovima	Nedeljno: 4 kredita x 40/30 = 5 sati i 20 minuta Struktura opterećenja: 2 sati predavanja 1 sat vježbi 2 sati 20 minuta samostalnog rada uključujući konsultacije. U semestru: Nastava i završni ispit: (5 sati i 20 min.) x 16 = 85 sati 20 min Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera) 2 x 5 sati 20 min.= 10 sati 40 min. Ukupno opterećenje za predmet 4x30 = 120 sati Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 24 sata (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmet) Struktura opterećenja: 85 sati 20 min (Nastava) + 10 sati 40 min. (Priprema) + 24 sata (Dopunski rad)
Literatura	Literatura: Literaturne jedinice su sadržana u predmetnim modulima za 2.studijsku godinu (zimski semester) matičnog studija geografije.
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje	Svodna terenski Izvještaj (teorijski dio) 10 poena Terenski elaborat sa GIS bazom podataka 90 poena (praktični dio ispita) Napomena: prelazna ocjena se dobija ako se nakon realizovanih terenskih obilazaka kumulativno sakupi najmanje 50 poena.
Posebne naznake za predmet	Terenska nastava se izvodi sa ukupnim brojem upisanih studenata u semestru.
Napomena	Plan realizacije nastavnog programa po tematskim cjelinama i terminima studenti će dobiti na početku semestra.
Ishodi učenja	Nakon što student realizuje časove terenske nastave i položi matični ispit iz geografske discipline za koju se ona izvodi, on je u mogućnosti da: 1. Prepozna tokom rada na terenu georelief Zemljine površine, njegovu morfogenezu, dinamiku i diverzitet i geoekološki iskaz; 2. Prepozna na terenu i razumije pojam i problematiku geo/bio diverziteta, geonasleda, geokonzervacije i ulogu glavnih prirodnogeografskih elemenata u geoekosistemima, primjere ugrožavanja i zaštite životne sredine; 3. Samostalno ili uz pomoć nastavnika i saradnika može da identificuje i prepozna kompleksne fizičkogeografske sadržaje u prostoru realizacije terenske nastave; 4. Vrši Identifikaciju i prezentaciju komponentnih i kompleksnih društvenogeografskih sadržaja u prostorima realizacije terenske nastave; 5. Posjeduje i razvija sposobnosti za prepoznavanje promjena u geoprostoru i samostalno priprema izradu terenskih elaborata i GIS baza podataka iz oblasti fizičke geografije, geoekologije i zaštite životne sredine i drugih geografskih disciplina.